

Mødereferat den 19. august 2019

E-arkiveringsnetværksmøde

Mødet blev afholdt på Frederiksberg Rådhus kl. 10.15 – 15.15.

Referent: Inger Nørgård, Randers.

Deltagere: Caspar Christiansen, Frederiksberg, Niels-Peter Lund Gade, Haderslev, Malene Bjørnskov Schmidt, Syddjurs, Inger Lyngdrup Nørgård, Randers, Mie Andersen, Næstved, Nikolai Wolters Andersen, Esbjerg, Michael Johansen, Hjørring, Casper Thomsen Juhl, KOMDA og Marco de la Rose Jungersen, KOMDA, Vanessa Venn, Gentofte, Marlene Drewsen, Frederikssund, Christoph Klinger, Slagelse, Claus Thøgersen, Odense, Kim Schou Nørøxe, Ballerup, Filippa Damm Fledelius, Helsingør, Mie Rise Jönsson, Aalborg, Claus Juhl Knudsen, Århus, Frank Ahlburg, Vejle, Frank Bache Andersen, Vejle, Ernst Helmer Hansen, NEA, Lars Vangen Christensen, NEA og Søren Kühnrich, Odsherred.

Dagsorden for mødet:

- **Velkommen til Frederiksberg**
- **Bemærkninger til referat fra møde i Vejle den 4. februar 2019. Vedhæftet.**
- **Oplæg af Christian Larsen, Rigsarkivet: Rigsarkivets tanker bag krav til kontekstdokumentation**
- **IT-systemer og specifikke afleveringer, herunder FASIT**
- **Lovgivning**
- **Oplæg af Mie Andersen, Næstved Stadsarkiv: Digitale arkivalier. Arbejdsgange for udlevering.**
- **Kommunale fællesskaber og kommunale selvstyrende forsyningsvirksomheder.**
- **Selvstyre havne - arbejdsgruppe**
- **Teknisk**
- **Samarbejde med Rigsarkivet**
- **Valg af ny koordinator for 2020**
- **Næste møde**
- **Eventuelt**

Ad. 1. Velkommen til Frederiksberg:

Inger bød velkommen til Frederiksberg.

Ad. 2. Godkendelse af referat:

Referatet blev godkendt.

Ad. 3. Oplæg af Christian Larsen:

Christian Larsen holdt oplæg om Rigsarkivets tanker bag krav til kontekstdokumentation. Christian Larsens oplæg videreformidles med dette mødereferat.

Til mødet kom følgende punkter og diskussioner frem:

Systemtyperne er med til at afgøre, hvilken kontekstdokumentation, der skal indhentes i det givne tilfælde. Man kan tage udgangspunkt i paradigmesagen, hvis en sådan forefindes. Christian Larsen opfatter indsamling af kontekstdokumentation som en art dataarkæologi.

I dag står vi som arkivarer ofte med en stor dokumentationsopgave i forhold til at indsamle kontekstdokumentation til systemer, som længe har været i brug, men fremadrettet vil arkiveringsversionerne formentligvis komme ind med mere afgrænsede tidsintervaller, og opgaven med at indsamle kontekstdokumentation vil blive mindre.

Christian Larsen informerede om, at det af genfindingshensyn var nødvendigt at kende til både lovgivningsmæssige forhold og brugen af systemet. Man skal forsøge at forestille sig, hvilken information man kan have brug for at kende for at kunne bruge AV, når man tilgår AV om for eksempel 50 år.

Kontekstdokumentationen bør minimum dække, hvem der har anvendt systemet, hvordan er systemet anvendt, hvornår og hvorfor? Det er altid op til det modtagende arkiv at definere, hvor mange og hvilke typer dokumenter, der skal indgå i kontekstdokumentationen.

Christian Larsen fortalte, at Rigsarkivet altid indhenter vejledning og regulativer. Her bør man være særlig opmærksom, når der ikke forefindes en journalvejledning, så kræves der noget ekstra af arkivaren og forvaltningen i forhold til at sørge for, for eksempel at få udarbejdet et notat om, hvordan systemet er brugt.

Det er også formålstjenstligt at afdække, hvordan en arkiveringsversions data hænger sammen med allerede arkiveret data for at opnå et overblik over landskab af data.

Til mødet var der en diskussion om fejllister, forstået som en liste over dokumenter der af en eller anden årsag ikke kunne tiffes, bør indgå i kontekstdokumentationen? Der vil i praksis altid være en fejlliste, og Christian Larsen forklarede, at den burde indgå i kontekstdokumentationen.

Christian Larsen forklarede endvidere, at der i 2010 i bekt. 1007 blev vedtaget at indføre en klassifikation af dokumenter i kontekstdokumentationen med det formål at sikre mulighed for tværsøgninger og en nemmere fremsøgning.

Randers mente, at jo større systemer, og jo flere arbejdsområder data omfattede i et givent system, jo mere behov for kontekstdokumentation, må man antage, at en bruger vil have brug for i sin anvendelse af AV. Randers spurgte også ind til det forhold, at kravene til kontekstdokumentation er så bundet op på systemer? Hvad med store mængder af data eller sager, såsom fra SkoleIntra, fasit eller andet, som måske ender i kommunens ESDH? Her mente Christian Larsen, at der også bør udarbejdes kontekstdokumentation for denne.

Vejle spurgte ind til, hvordan vi skal dokumentere lovgivning i forhold til ESDH, da der er mange typer lovgivning bundet til den sagsbehandling, som journaliseres i ESDH. Der kan endvidere finde massive ændringer sted i lovgivningen over tid, plus der kan være mange organisationsændringer?

Christian mente, at lovgivning ikke skal med i kontekstdokumentation til ESDH, da lovgivningen omfatter så bredt et område. Christian var af den opfattelse, at grundlæggende organisationsændringer skal dokumenteres, og at kommunen bør gøre det løbende.

Det fremgik af diskussionen på mødet, at ESDH og større systemer er mere vanskelige at få indsamlet (dækkende?) kontekstdokumentation til. Christian Larsen mente, at vi kan henvise til kommunestyrelsesloven for at give kommende brugere et indblik i kommunal opgaveløsning.

Kommunernes løbende organisationsændringer er en udfordring for arkiverne at dokumentere. Nogle kommuner dokumenterer ikke altid organisationsændringer i en sag. Har man problemer med at finde ældre organisationsdiagrammer eller lignende, kan man forsøge sig på Web.archive.org.

Christian Larsen påpegede, at kommunernes forvaltningerne er beskrevet i Kommunalårbøger. Rigsarkivet ligger inde med årgangene 1971-2011. Hvor NæstvedArkiverne har udgaver helt tilbage fra 1930'erne. Heri kan man få indblik i kommunens opbygning, og en ide om, hvor arbejdsopgaver blev løst.

Hvis en arkiveringsversion indeholder flere sites, såsom BOSTED, så bør hver bosted have egne notater og kontekstdokumenter.

Med hensyn til den tekniske kontekstdokumentation, når tredjepart står for udarbejdelsen af arkiveringsversionen, så kan det være udfordrende at få indhentet den tekniske dokumentation. En løsning er, at kommunen kontraktmæssigt ved indkøb betinger sig ejerskab af egne data samt dokumentation om data. Systemejer skal have adgang til disse ting.

Gode tabelbeskrivelser gør at det nemmere at kigge ned i arkiveringsversionen. Dokumentér de afleverede tabeller.

ER-diagram og tabelbeskrivelse fra drift bør vedlægges for at forstå driftsversionen og derved, hvordan systemet er brugt. Esbjerg spurgte ind til, om dette altid er korrekt? Og Esbjerg forklarer, at ER-diagrammer efter hans erfaring ofte er fejlbehæftede. Endvidere, hvis der er mere end 100 tabeller er det svært at overskue. Samtidig, forklarede Esbjerg, er et tjek af ER-diagram også en måde at tjekke op på fejl i tableindex.

NEA gav det indspark, at arkivet skal klargøre for arkivskaber, at arkiveringen er deres ansvar og opgave at løse efter bekendtgørelsen. Arkiverne skal modtage gode dokumenterede AV og fungere for rådgiver for arkivskabere.

Aalborg forklarer, at arkivet sigter på at indgå i dialog med forvaltning, når de køber nye systemer ind for derigennem at give arkivskaber bevidsthed om kontekstdokumentationen.

Ad. 4. IT systemer og specifikke afleveringer:

FASIT

Gentofte Earkiv spurgte ind til, hvordan andre kommuner løfter opgaven med at bevare identificerbare sager i arbejdsmarkedssystemer såsom integrations- flygtningesager, klager, anker og principielle sager herfra. Gentofte påpegede, at arkivet står som ansvarlig for at sige god for både arkiveringsversioner, men også for om overførsel af sager fra et system til et andet var sket i overensstemmelse med arkivbestemmelserne.

Frederiksberg har lavet en forundersøgelse af arbejdsmarkedssystemet her, og sagerne kan nemt identificeres i Frederiksberg. At få registerdata, metadata etc. med over, vil det koste en del ressourcer.

På mødet var en diskussion om, hvad arkivaren bør vejlede myndigheden om: Hvad skal vi vejlede til? Hvordan skal konverteringen rent konkret foregå, hvis sager fra for eksempel FASIT skal over i ESDH? Hvordan undgår vi datatab, og hvad gør vi reelt?

Slagelse foreslog, at man opstiller mulige scenarier for forvaltningen, hvor de må træffe afgørelse om, hvilket et de vælger. Vejle påpegede, at forvaltningen selv må forholde sig til økonomien. Helsingør foreslog, at man kan undersøge, om der i arbejdsmarkedssystemer er så få sager, at de må printes.

NEA informerede om, at Københavns Kommune afleverer FASIT som AV, da ca. 60 procent af sagerne er omfattet af bevaringspligt. Rigsarkivet har med sin lovgivningen og vejledninger været med til at skabe tvivl om bevaringspligt på området.

Vejle påpegede, at cirkulæreskrivelsen udløser en problematik, da klager og anker også ifølge cirkulæret er omfattet af bevaringspligt. Her har Rigsarkivet pr. mail til et arkiv meldt ud, at

hvis de pågældende klage- og ankesager findes i arbejdsmarkedssystemer, er de ikke underlagt bevaringspligt. Hertil skal man være opmærksom på, at hvis man skulle bevare klager og anker fra arbejdsmarkedssystemer, må man ikke bevare dokumenter uden at bevare metadata.

Frederiksberg tilføjer til diskussionen, at det er muligt at cirkulæreskrivelsen slet ikke er retsgyldigt, da Rigsarkiv må ikke fastsætte B/K via cirkulære skrivelse overfor kommuner. Frederiksberg informerede om, at Rigsarkivet er ved at undersøge: Hvad gælder for cirkulæret, er det vejledende eller retsgyldigt? Kan Rigsarkiv udstede cirkulære på den måde de har gjort.

SBSYS

Ballerup spurgte ind til, hvem der kan arkivere SBSYS og deres performance. Mulighederne er Convergens, ESDH konsulenterne, FORMPIPE, og måske KMD.

Næstved har fået lavet SBSYS AV hos ESDH konsulenter. Samarbejdet kørte fint i opstartsfasen, men selve udarbejdelsen tog tid. De har været i gang fra 2016. AV ser umiddelbart hæderlig ud.

FORMPIPE og SBSYS brugerklub er pt. ikke i samarbejde. PARADIGMESAG er lavet, og FORMPIPE bør kunne lave en AV. FORMPIPE har måske taget for meget på sig. Indtrykket er, at de laver tilbud, de ikke helt kan overholde.

Med hensyn til Convergens har Vejle hørt tilbud via Hedensted. Det virkede, som om de havde erfaring, men arkivet kender ikke til produktet og processen.

En mulighed for at presse leverandører til aflevering er at indgå i betalingsfaser i processen. Især hvis leverandør får en stor sum ved godkendt AV. Ikke alle leverandører er villige til at indgå en sådan betalingsaftale.

Aarhus spørger til DXTs arbejdsmetode, det tidligere CSC? DXT laver en del fejl, som gribes af KOMDA og NEA, men DXT foretager gerne rettelser efter forespørgsel. DXT genererer tabeller efter behov, og de genererer for eksempel mellemtabeller i arkiveringsprocessen.

Frederiksberg har oplevet, at kommunen har slettet i driftssystemet, inden AV er godkendt i forhold til BOSTED. Hvilket ikke er lovligt, da sletning først må ske efter godkendelse af AV er sket. Datadump kan være fejlbehæftet.

NEA informerede om, at data i en AV fra bosted indeholdt data, som ikke fandtes i driften. Der var en form for slettefunktion, hvor det slettede data alligevel kom med. Aalborg spørger til, om det er slettet eller skjult for tilgang. NEA mener, det er data, der er fejlskrevet etc.

AD. 5. Lovgivning:

Rigsarkivet er ved at udrede, om cirkulæret er retsgyldigt eller ej? Hvis det ikke er det, har det så bare en vejledende funktion?

B/K bestemmelser kan til tider være en, sikkert velment, men rodet affære at arbejde ud fra. Der er nedsat en B/K arbejdsgruppe, og vi er velkomne til at melde ind til Else Hansen fra Københavns Stadsarkiv, hvis vi har noget der skal med i drøftelserne.

Ad. 6. Oplæg af Mie Andersen:

Mie Andersen, NæstvedArkiverne, holdt et oplæg, hvor hun introducerede os arkivkollegaer for NæstvedArkivernes vejledning til adgang til kommunens digitale arkivoplysninger.

Mie redegjorde for, at afsættet for adgangen var at sikre en standardiseret adgang til arkivalierne. Hermed får kommune og borgere en arkivservice, som er ensartet og smidig. Jurister har været inde over at afklare, at udlevering sker efter gældende lov.

Arkivservicen skal opfattes som det bedste foreløbige bud fra Næstveds side på udlevering af digitale arkivalier. Arkivservicen har været i funktion siden 1. maj 2019.

Mie fortalte, at hun især har brugt energi og tid på at få kommunen til at forstå, at der er ikke umiddelbar adgang for kommunen til arkiveret data. Data kan/skal af hensyn til lovgivningsmæssige og tekniske hensyn slettes i drift, og de arkiverede data er arkivets ansvarsområde.

Mie indkredser en række udfordringer i dette for kommunen og arkivet:

Se evt. Mies udsendte oplæg. Tak for det, Mie.

- 1) Teknologiske systemforældelse sker hurtigere end administrativ/ retlig brug.
- 2) Mangelfuld/ ringe sagsdannelse og tilsidesættelse af enkeltprincippet i journaliseringen. Vanskeligheder i konvertering.
- 3) Kassations- og sletteudfordringer i fx fagsystemer, hvor sager er knyttet op på cpr., og uden mulighed for at lukke sager. De fleste fagsystemer knytter ikke journalisering op på KLE, og hvordan skal de konkrete slettefrister så forstås?
- 4) Ubrugelige fortegnelser, da slettefristernes kan angives meget floffy. Snak eventuelt med DPO om udfordringerne.

Arkiveringsversioner bruges nogle gange som fjernarkiv. AV indeholder for eksempel sager, der ikke er gået ud af administrativ drift.

Forvaltnings udfordring er, at aktive data ikke nødvendigvis kan identificeres for derefter at overføres til nyt system.

Grundlag for NæstvedArkivernes arkivservice er, at de er offentligt arkiv og arbejder efter arkivlovens bestemmelser. Arkivet bidrager til kommunens overordnede politikker om effektivisering og digitalisering ved at levere en smidig arkivserviceløsning for Næstved Kommune. Alle brugere har én indgang til arkivet. Der er sikker kommunikation med alle parter. Der er en standardiseret kommunikation, og god service samt ens behandling af henvendelser.

Dertil skaber arkivservicen en større forståelse af data i drift og på arkiv.

Mie påpegede, at i processen med at implementere arkivservicen har ledelsesopbakning været afgørende.

Vejle spurgte ind til adgang til eksamensbeviser, skal adgang til dem ske via datatilsyn? Rigsarkivet har meldt ud, at det skal de ikke.

AD. 7. Kommunale fællesskaber og kommunale selvstyrende forsyningsvirksomheder:

Hvad er der af erfaringer med at indhente materiale fra kommunale fællesskaber og kommunale selvstyrende forsyningsvirksomheder?

NEA informerede om, at der var hentet materiale ind fra SMOKA, kommunerne havde samarbejdet godt om dette. Materialet var dog mest i papirform. Det digitale materiale giver en anden form for høj omkostning at indhente.

Aalborg spurgte ind til, om der var erfaringer med en fordelingsnøgle til økonomien for det fælleskommunale område?

Ad 8. Selvstyre havne – arbejdsgruppe:

Kommunale selvstyre havne har bevaringspligtig materiale.

Rigsarkivet har meldt ud, at kommunale selvstyre havne er en del af den samlede kommunale forvaltning og dermed også er omfattet af kommunale bevarings- og afleveringsbestemmelser, både for papirarkivalier og digitalt skabte data.

I efteråret 2019 er vi en kreds af arkivarer, der vil samarbejde om at undersøge, hvordan vi bedst og hurtigst kan hente materiale ind fra de kommunale selvstyrehavne. Hvilke type materiale har havnene? Hvad er B/K, og hvor journaliseres materialet?

**Hvis nogle er jer har kommunale selvstyrehavne, er i velkomne til at deltage i samarbejdet.
Hvis i ønsker at deltage, så give Frank Bache Andersen fra Vejle besked.**

AD. 9 Teknisk:

**Vanessa spørger, hvilket testværktøj, altså hvilken version, som skal bruges i testen af en AV?
Ada versionen skal være aftalt med leverandør i afleveringsbestemmelsen.**

AD 10. Samarbejde med Rigsarkivet:

Samarbejdet med Rigsarkivet kører ok, og det er erfaringen, at Rigsarkivet pt. svarer hurtigere på henvendelser.

AD. 11. Valg af ny koordinator for 2020:

Koordinator for år 2020 blev Lars Vangen Christensen, NEA.

Ad. 12. Næste Møde:

Næste møde i Earkiveringsnetværket vil finde sted mandag i uge 9. Så sæt kryds i kalenderen den 24. februar 2020.

Ad 13. Eventuelt:

Slagelse informerede om, at militære installationer og samarbejdet med dem i kommunen hos ham have efterladt klassificeret materiale, og arkivet spurgte, om andre havde erfaringer med dette.

